

Stanovisko Rady Asociace ředitelů gymnázií ČR

k maturitní zkoušce z matematiky ve společné části jarního zkušební období ve školním roce 2011/12
v Karlových Varech dne 10. 5. 2012

Rada AŘG dospěla k závěru, že podoba didaktického testu z matematiky ve vyšší úrovni, tak jak byla připravena pro společnou část maturitní zkoušky v jarním termínu roku 2012, má ve svých důsledcích devastující důsledky. Vzhledem k jednoznačně chybnému nastavení kombinace obtížnosti úloh a jejich obtížnosti i vzhledem ke špatné konstrukci testu došlo k nevratným a neodstranitelným chybám, které znovu zpochybní novou maturitu jako celek, ovlivní motivaci žáků gymnázií k volbě zkoušek ve vyšší úrovni a v neposlední řadě negativně zasáhnou do života a do dalších osudů našich výborných žáků.

Gymnázia vnímala i v letošním školním roce vyšší úroveň zkoušek jako výzvu pro své studenty, snažila se o to, aby žáci gymnázií volbou vyšší úrovně deklarovali svou připravenost ke studiu vysokých škol a uplatnili právě ve vyšší úrovni své, z pohledu celého aktuálního populačního ročníku, nadstandardní znalosti. AŘG ČR se též dlouhodobě snažila o co nejvyšší propojenost maturitní zkoušky s přijímacím řízením na vysoké školy, kdy právě absolvování maturitní zkoušky ve vyšší úrovni pokládala AŘG ČR za více než dostatečný certifikát pro vstup na vysokou školu.

Rada AŘG ČR po projednání s řediteli škol, členy AŘG ČR, s učiteli matematiky i vysokoškolskými odborníky dospěla stran didaktického testu z matematiky ve vyšší úrovni obtížnosti v jarním maturitním termínu r. 2012 k následujícím závěrům:

1. Stanovený časový limit 120 minut byl pro daný test zcela nepostačující. V daném limitu nejsou schopni test plně zvládnout ani mnozí odborníci.
2. Skladba testu je nesprávná. Test nevhodně začíná problémovou úlohou, celkově je problémových a netradičních úloh pro daný časový limit příliš mnoho.
3. Celková obtížnost testu byla nad hranici schopností i těch nejnadanějších žáků, včetně žáků úspěšných v nejvyšších kolech matematické olympiády.
4. Maturitní zkouška z matematiky v r. 2012 byla pro žáky značně obtížnější než v r. 2011.
5. Obtížnost úloh byla vyšší i ve srovnání s realizovanými maturitními generálkami a úlohami, které CERMAT zpřístupnil pro přípravu na maturitní zkoušku.
6. Test obsahoval i některé formální nedostatky (např. nevhodná formulace úkolu v úloze 8, sporně vyznačené úseky a úhly v úloze 21).

Pro napravení stavu není lehké najít vhodné kroky. Snadněji, i když ne o moc a vůbec již ne úplně, je možné napravit chybu pro letošní studenty. AŘG ČR vyzývá CERMAT, aby přistoupil při zpracování výsledků k harmonizaci výsledků tak, aby žáci dosáhli statisticky obdobných výsledků, jakých dosáhli maturanti v r. 2011. AŘG ČR současně upozorňuje na to, že ani důsledná harmonizace nepostihne chyby v řešení, které byly způsobeny narůstajícím stresem žáků daným jak nedostatkem času, tak pocitem vlastní neúspěšnosti v průběhu zkoušky. Přesně tyto pocity popisují naši studenti, kteří jsou mnohdy řešiteli matematických, fyzikálních i chemických olympiád, ti studenti, kteří se poctivě se svými učiteli na maturitní zkoušku připravovali a následně byli konfrontováni s takto neprofesionálně připravenou zkouškou.

To, co napravit nelze, se týká důsledků pro jednotlivé studenty, špičkové absolventy našich gymnázií, kteří jsou již dnes podmíněčně přijati na prestižní zahraniční univerzity, a k definitivnímu přijetí jim zbývá jediné – doložit kromě svých ročníkových vysvědčení, v nichž kromě „výborných“ jiné známky většinou nenajdete, i své maturitní vysvědčení... Netřeba však chodit za hranice, podobné požadavky má i mnoho českých vysokých škol či jejich fakult.

AŘG ČR s nedůvěrou sleduje i vystoupení odpovědných pracovníků a jejich vysvětlování důvodů a slibů budoucích kroků. CERMAT dle názoru Rady AŘG ČR výrazně ohrozil projekt nové maturity, protože neprofesionálně připravenou a evidentně chybně odpilotovanou zkouškou z matematiky opět podnítil odpůrce nové maturity a dal jim do rukou další argumenty. Již tak nízká důvěra, již se nová maturita mezi veřejností i mnohými učiteli těší, opět poklesla.

AŘG ČR žádá ministra školství, aby učinil takové kroky, které zabrání opakování podobných chyb v příštím roce.

Zpracovali

RNDr. Jiří Kuhn, předseda AŘG ČR

RNDr. Zdeněk Papež, člen Rady AŘG ČR